

עמ"ת 5535/06/14 - מדינת ישראל נגד רביע אגבאריה (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה

05 יוני 2014

עמ"ת 5535-06-14 מדינת ישראל נ' אגבאריה(עציר)

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העוררת מדינת ישראל

נגד

המשיב רביע אגבאריה (עציר), ת"ז 305046674

החלטה

בפני ערר אשר הוגש בהתאם להוראות סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996, על החלטת בית משפט השלום בחדרה, כב' השופט אהוד קפלן (להלן: "**בית משפט קמא**"), אשר נעתר לבקשה לעיון חוזר והורה לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

הרקע הדיוני

כנגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת נשק שלא כדין, אימים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בתמצית נטען, כי המשטרה הגיעה, על בסיס מידע מודיעיני, לבית בו מתגוררים המשיב ומשפחתו. כאשר נכנסו השוטרים לבית, איים עליהם המשיב באמצעות תת-מקלע מסוג 16M שהיה טעון. נטען כי במהלך האירוע נדרך הנשק. המשיב נס מהבית תוך שהוא שומט את הנשק במהלך מנוסתו, ובהמשך נתפס על ידי המשטרה.

ביום 31.3.14 ניתנה על ידי בית משפט קמא החלטה, המורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. בית משפט קמא סקר את חומר הראיות, קבע כי קיימות ראיות לכאורה המבססות סיכוי של ממש להרשעת המשיב. עוד קבע בית משפט קמא, כי המסוכנות הנשקפת מהמשיב, בשים לב לאיום על השוטרים בנשק מסוג 16M, היא מסוכנות ברמה הגבוהה, והורה על מעצרו עד תום ההליכים. על החלטה זו הוגש ערר לבית המשפט המחוזי בחיפה (עמ"ת 931-04-14). ביום 10.4.14 ניתנה החלטה על ידי כב' השופט פיש, אשר דחה את הערר. בית המשפט המחוזי אישר את כל קביעותיו של בית משפט קמא לעניין קיומן של ראיות לכאורה וכן לעניין עילת המעצר. בשולי ההחלטה נרשם, כי "**הסנגור הקדיש את מרבית טענותיו ומרצו בפני בית המשפט קמא ובערר לנושא הראיות והותיר את סוגיית חלופת המעצר בשולי הדין**".

בין היתר, על בסיס אמירה זו של בית המשפט המחוזי, פנה הסנגור הנוכחי (אשר לא ייצג בשלבים מוקדמים של הדיון) בבקשה כי יוגש תסקיר של שירות המבחן, ופנה לבית משפט קמא בבקשה לעיון חוזר. ביום 2.6.14 ניתנה החלטת בית משפט קמא, אשר קיבל את הבקשה לעיון חוזר והורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. יצוין כי האירוע אירע בבית המשפחה בכפר סאלם, וחלופת המעצר המוצעת היא בביתם של מפקחים באום אל פחם.

עמוד 1

על החלטה זו הוגש הערר שבפני.

טענות הצדדים

ב"כ העוררת טוענת לרמת המסוכנות הגבוהה. לגישתה, לא היה כל מקום להיעתר לבקשה לעיון חוזר, וזאת כל עוד אין כל סיבה להניח כי רמת המסוכנות פחתה. ב"כ העוררת טענה על הצורך להרתיע, באמצעות הליך המעצר, את האוכלוסיה מפני ביצוע עבירות שעניינן איום בנשק על שוטרים. עוד ציינה בתמצית את הרקע הראייתי ושללה טענות בדבר פגמים בזיהוי או טענות לפיהן המשיב סובל מנכות ולכן אין אפשרות כי ניסה להימלט מהשוטרים.

ב"כ המשיב הבהיר כי אין מקום לדון בשיקולי הרתעה בשלב זה. לגופם של דברים, טען כי למעשה, המחלוקת העתידה להתברר היא בנוגע לזיהוי המשיב כאדם אשר ביצע את המעשים המיוחסים בכתב האישום. לטענתו קיימים ליקויים בתשתית הראיות, ואולם נושאים אלה יושארו לבירור בשלב שמיעת ההוכחות, זאת מאחר ואין הוא מערער על קביעת בית משפט קמא לעניין קיומן של ראיות לכאורה. הדברים נאמרו אך ורק לצורך הצפי של הימשכות ההליכים. הסנגור טוען כי גם אם נצא מתוך נקודת הנחה כי קיימת תשתית ראייתית, הרי שחלופת המעצר המוצעת, בהרחקה מכתובת המגורים, בפיקוח מפקחים ראויים ובסיוע של איזוק אלקטרוני, היא חלופת מעצר ראויה.

דין והכרעה

בחנתי את טיעוני הצדדים, אשר פורטו בהרחבה בפרוטוקול בית המשפט. עוד בחנתי את תשתית הראיות, זאת הגם שכאמור, אין בפני ערעור בכל הנוגע לקביעתו של בית משפט קמא לעניין קיומן של ראיות לכאורה. העיון בראיות נדרש לצורך הערכת מסוכנות. לאחר שעיינתי בכל האמור, סבור אני כי דין הערר להתקבל, כפי שיובהר.

כאמור, הטיעון העיקרי בעניינו של המשיב מתייחס לסוגית הזיהוי. עניין זה יבורר בבוא העת. עם זאת יוער כבר כעת, כי שותף אני לקביעתו של בית משפט קמא עוד בהחלטה מיום 31.3.14 לעניין קיומה של תשתית ראייתית מבוססת להוכחת טענות המאשימה. ראשית האירוע הוא בבית משפחתו של המשיב. אין מדובר באירוע שאירע ברחוב אלא בתוך בית המשפחה, בנוכחות אביו של המשיב, ומכאן גם רמת ודאות הזיהוי של המשיב ברגע ביצוע האיום על השוטרים באמצעות נשק. לא אפרט את יתרת הראיות אשר פורטו בהחלטת בית משפט קמא מיום 31.3.14. אציין רק, כי עדויות השוטרים, ביחד עם עדויות בני המשפחה, מבססות תשתית ראייתית מספיקה. כמו כן, שותף אני לקביעתו של בית משפט קמא בהחלטה מיום 31.3.14, כי די בראיות כדי לבסס את היותו של ה-16M נשק שמסוגל להמית. מוכן אני להניח כי הנשק לא נדרך, וזאת לצורך הדיון בהליך המעצר (ויוער כי כאשר הנשק נתפס ונפרק לא נמצא כדור בבית הקנה). ואולם גם אם לא נדרך הנשק, הרי שהאיום בו על שוטרים מצביע על מסוכנות ברמה גבוהה.

ככל שהדבר נוגע לרמת המסוכנות, הרי שאיום בנשק כלפי שוטרים נמצא במדרג הגבוה של המסוכנות. ראוי לעניין זה דברים שנאמרו בבש"פ 9126/04 **חסייני נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 7.11.04), פסקה 8, שם דן בית המשפט בעבירות נשק ככלל, וקבע את מדרג המסוכנות:

"אשר למסוכנות הכרוכה בעבירות אלה, והאפשרות להפיגה בחלופת מעצר, נקבע בפסיקה מדרג של חומרה, הנגזר מהמטרה לה נועד הנשק. בראש הרשימה, מבחינת חומרת הסיכון, ניצבת החזקת נשק שנועד לביצוע מעשים המיועדים לפגוע בביטחון המדינה או הציבור. אחריה, בסולם החומרה, ניצבת החזקתו של נשק לשם ביצוע עבירות פליליות ספציפיות כגון רצח או שוד, החזקת נשק כדי לאפשר פעילות פלילית "לעת מצוא", החזקת נשק לשם הגנה עצמית, ועד לתחתית הסולם, שם מצויה החזקת נשק שפג תוקף רישונו. נקבע, שהחזקת נשק ללא רישיון שנועד לביצוע עבירה פלילית, מצדיקה, בד"כ, מעצר עד תום ההליכים, בעוד שהחזקת נשק לשם הגנה עצמית, אינה מצדיקה, ככלל, מעצר כזה (ב"ש 625/82 מחמוד נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(3) 668). (ההדגשות הוספו - ר.ש.).

במקרה שבפני, לא הובהרה מטרת החזקתו של הנשק. עולה מבין העדויות, כי קיים סכסוך בין משפחתו של המשיב לבין אחרים. מכאן נראה שלכאורה, הוחזק הנשק במטרה לפגוע במאן דהוא מהציבור. אינני שולל את האפשרות גם כי החזקת הנשק היא לשם הגנה עצמית, ואולם האופן שבו אוימו השוטרים בנשק, מעלה את מדרג המסוכנות כמעשה המיועד לפגוע בציבור, דהיינו נשק המוחזק למטרה שהיא בדרגת המסוכנות הגבוהה.

על זאת יש להוסיף את המסוכנות העולה מעצם הנכונות לכאורה לפגוע בשוטרים. נכונותו של המשיב לפעול באמצעות הנשק, באופן שיסכל את פעילות המשטרה, הגם שהגיע כוח שיטור מיוחד, "[...] מעידה על מסוכנות גבוהה ביותר ועל היעדר מורא מן החוק ומן הממונים על אכיפתו" [בש"פ 748/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם באתר בתי המשפט, 7.2.13)]. יצוין עוד כי הנחה היא, שניסיון הימלטות משוטרים מצביע על סיכון של ממש לשלום הציבור ולבטחונו [בש"פ 7701/10 בילאל שתיווי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 27.10.10), שם נדונה סוגיה שונה, ואולם הדברים נכונים גם לענייננו].

אופי העבירה משליך במישרין גם על היכולת לשקול חלופת מעצר. נבהיר לעניין זה, כי עצם החשד בביצועה של עבירה חמורה אינו מונע שחרור לחלופת מעצר. הכללים לעניין זה ידועים. בית המשפט בוחן את נתוני המקרה והמעשה, אל מול נתוניו של מבצע העבירה, ושוקל את מכלול השיקולים [בש"פ 1911/11 רועי רווה נ' מדינת ישראל (טרם פורסם 22.3.11)]. אלא שבבסיס השחרור לחלופת מעצר הוא אמון שניתן לתת בנאשם (זאת, כמובן, לאחר שנקבע כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר). "עצם ההתעלמות מאנשי משטרה שמנסים כברת דרך ארוכה לעצור את המשיב בדרכים חוקיות, מצביעה בפני עצמה על מסוכנות. לא סתם מסוכנות אלא מסוכנות שיש לה השלכה רבתה לעניין האפשרות לבטוח במשיב, כאשר על הפרק עומדת האפשרות לשחרורו בחלופת מעצר. מי שאיננו נרתע משוטר העומד בפניו ומסמן לו פיזית בצורה הברורה ביותר לעצור וכי מדוע ירתע מהוראה ערטילאית של בית המשפט המכתיבה לו תנאים כאלה ואחרים" [בש"פ 9701/06 מדינת ישראל נ' סלים אלסטד (טרם פורסם, 27.11.06)].

העובדה כי נעשה שימוש בנשק כדי לאיים על שוטרים, משליכה גם על היבט נוסף של חלופת המעצר, במובן זה שהרחקה מכתובת המגורים אינה נותנת מענה לרכיב המסוכנות. המציאות היא, כי המשטרה נדרשת לסייע בפיקוח על אנשים השוהים בחלופות מעצר. זאת גם אם קיימים מפקחים ראויים ואיזוק אלקטרוני. אדם המאיים על שוטרים, לא כל

שכן באמצעות נשק, מצביע על מסוכנות כלפי מי שאמור להיות חלק ממעגל הפיקוח על חלופת המעצר. **כאשר מבוצעת עבירה כנגד שוטרים או ממלאי תפקידים במערכת אכיפת החוק, והמסוכנות מופינת כנגד ממלא התפקיד האקראי שנקלע לזירה במסגרת מילוי תפקידו, פוחתת המשמעות של מיקום ביצוע העבירה. בנסיבות אלו גם אין בהרחקה מהזירה כדי להפחית את המסוכנות במידה משמעותית או כדי לייצר את האמון הבסיסי הנדרש לצורך שחרור לחלופת מעצר.** מכאן גם הקושי להיעתר לשחרורו לחלופת מעצר, וזאת גם אם חלופת המעצר מרוחקת ממקום ביצוע העבירה או מסביבת פעולתו הטבעית של אותו נאשם.

אעיר לעניין זה, כי עיינתי גם בתסקיר שירות המבחן אשר הוגש לבית משפט קמא. בית משפט קמא ציין נתונים בכל הנוגע למצבו האישי והמשפחתי של המשיב ובחן את חלופת המעצר. עם זאת, ניתנה החלטתו, כך על פי האמור בתסקיר, "**נוכח הקושי להעריך סיכון הנשקף מרביע להישנות התנהגות דומה בעתיד**". במצב דברים זה, וכאשר קיים קושי להעריך סיכון, ועל רקע המעשים העולים מהראיות, לא ניתן להיעתר לבקשת המשיב להשתחרר לחלופת מעצר.

סיכום

בהביאי בחשבון את כל האמור לעיל, ועל אף שאין מדובר בצעיר המעורב בפלילים, וגם בהביאי בחשבון את העובדה שהוא כבר עצור מזה כשלושה חודשים, סבור אני כי דינו של הערר להתקבל.

אשר על כן, אני מורה כי החלטתו של בית משפט קמא, כפי שניתנה ביום 2.6.14, תבוטל, והמשיב יישאר עצור עד תום ההליכים, כפי שהוחלט בעבר.

בד בבד עם החלטתי זו, אני מוצא לנכון לציין כי מדברי הסנגור עולה כי המחלוקת העיקרית בהליך זה היא שאלת זיהויו של המשיב. קבועה ישיבת הוכחות ביום 15.7.14, שבה צפויים להעיד השוטרים אשר ביצעו את הליך מעצרו של המשיב. נראה כי לאחר עדותם, ובכפוף לתוכנה של העדות, תיפתח הדרך בפני המשיב ובא כוחו לפנות בבקשה מתאימה שעניינה כרסום בראיות (אם אכן יהיה כרסום). בשלב זה ניתן יהיה לבחון שוב את מידת ודאות הזיהוי של המשיב כמבצע העבירה וכפועל יוצא מכך את האפשרות לשחרר את המשיב בחלופת מעצר, והכל בבטחונות מתאימים, לרבות בטחונות כספיים משמעותיים יותר מאלו שנקבעו על ידי בית משפט קמא. ואולם בעניין זה ישקול כל צד את עמדתו בהמשך ולאחר שתתבהר התמונה העובדתית.

כעת, על בסיס תשתית הראיות הלכאוריות ובשים לב לרמת המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממעשיו, ובשים לב לקושי לתת בו את האמון הבסיסי הנדרש כתנאי לשחרור לחלופת מעצר, סבור אני כי יש להותיר את המשיב במעצר, וכך אני מורה.

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ד,
05 יוני 2014, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.

